

1869-03-18

AFSENDER

J. C. Jacobsen

MODTAGER

Carl Jacobsen

FAKTA

Type:
Letter

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
København

Modtagersted:
Edinburgh

Arkivplacering:
Uden FA-nummer, æske F 13,1

Keywords:
Family life, travel

SUMMARY

About the itinerary of J. C. Jacobsen's upcoming trip to England and the location of a new brewery in Denmark.

TRANSSKRIFTION

D 18 marts 1869

Kjære Carl!

Jeg har med stor Interesse læst dit Udkast til en Plan for Reisen i England, som vistnok i den Væsentligste kan følges. Reisen derover maa naturligviis skee over Land i smaa Dagsreiser eller med et Par Hviledage i Cølln og Bryssel. Jeg vilde helst gaae over Ostende og opad Themsen, men dersom Søen den Dag er urolig, maa vi gaae over Calais. Paa den Maade troer jeg ikke, at selve Reisen vil anstrenge din Moder synderligt, men Spændingen ved Tanken om at skulle mødes med hendes "Dreng" vil sikkert angribe hendes Nerver og hun vil derfor vistnok trænge til et Par Dages Ro, naar vi ere komne til London. Den legemlige Anstrengelse taaler hun i det Hele bedre end den aandelige, som i større Selskaber, i Theatret, Koncerter. Vi maae derfor vogte os for at overvælde hende med altfor mange og vekslede Indtryk.- Om der end ikke findes Bryggerier udenfor de 3 bekjendte Steder, som ere almindelig bekjendte, har jeg dog troet, at der, navnlig i de store Havnestæder ved Kanalen og paa

Kysterne fandtes Bryggerier af Middelstørrelse hvis Indretning og Drift bedre kunde tages til Mønster end de colossale Bryggeriers. Men der kan jo ikke være tale om, at jeg paa denne Reise kan fare omkring paa saamange forskellige Steder. Dette vil Du i alt Fald selv kunne gjøre, dersom det kan være til Nytte.- Som jeg i mit sidste Brev skrev, haaber jeg at kunne tiltræde reisen i Begyndelsen af Juni, men dette bliver ogsaa det tidligste Tidspunct, da det vil være muligt. Jeg antager efter dit Brev, at en 6 Ugers Afbrydelse af dine Arbeider paa denne Tid af Aaret ikke vil have nogen Betænkelighed, da Du nu kan forberede Dig derpaa. Da Stegmann og maaske Theilmann komme hertil forinden, gjentager jeg min Paamindelse om ikke at lade Nogen mærke, at Du venter os derover. Selv under Taushedsløfte bør det ikke betroes Nogensomhelst, thi Folk glemmer i et ubevogtet Øieblik altfor let, hvad de skulle fortie.

Med Hensyn til det paatænkte nye Bryggerie, indeholder dit Brev en Mængde værdifulde Oplysninger, som først have sat mig istand til at begynde at ordne mine Tanker. Det er derfor egentlig for tidligt nu strax at tale videre derom, men jeg kan dog ikke lade det være, da disse Tanker beskjæftige mig saameget. Det lader sig ikke gjøre, at begynde et nyt Bryggeri alene med Production af Øl til Export; om det i sin Tid kan udvikles dertil, maa Fremtiden vise. Det heldigste var dersom man kunde faae et Bryggeri, der var i fuld Drift med gangbart Øl og hvortil man successive kunde knytte det nye, men intet af Bryggerierne i og ved Kjøbenhavn vilde kunne bruges dertil og de ere heller ikke at faae.

Da jeg ifjor Foraar var paa Cronborg med Fr Djørup, saae jeg fra Taarnet Wibros Bryggeri ligge for mine Fødder, smukt bygget og med smuk Beliggenhed og jeg udtalte da i Stilhed for Frants, at dette maaske kunde blive Noget for Dig, hvilken Tanke ogsaa tiltalte ham meget. Dette Bryggeri troer jeg nok kan

faaes tilkjøbs og det er i god Drift med hvidt Øl og lidt baiersk Øl, der lagres i Cronborgs Kasematter. Det vilde maaskee være den sikreste og kanskee eneste Maade til hurtigt at komme i Vei og naar der da i Forbindelse med det der Bestaaende var udviklet noget Nyt, der kunde bestaa for sig selv, kunde dette Bryggerie, der kun skulde være et Gjennemgangstrin, atter sælges, eller overdrages i Leie til Andre. Et lignende Bryggeri i fuld Drift, som nok ogsaa kan faaes tilkjøbs, er i Aarhus, men det ligger længere borte fra mig selv, end jeg kunde ønske.- Iøvrigt er Aarhus en fortræffelig Plads for hele Jyllands Forsyning og for Export til England.

Men det bedste Sted er naturligviis Kjøbenhavn, hvor Afsætning paa Stedet og til alle Sider bedst kan finde Sted, naar man først er kommen i Gang, men dette vil ikke være let, da Konkurrencen allerede er stor.

Dersom den fatale Ildebrand ikke havde berøvet mig de 100,000 rdl, vilde det ikke have havt stor Betænkelighed, om Du ogsaa i et Par Aar skulde arbeide med Tab, men nu, da jeg maa laane den største Deel af denne Sum paa Vexler til Kornindkjøb osv, maa jeg være forsigtig og kan ikke hazadere meget og heller ikke skaffe store Capitaler tilveie for det Første. Skal et nyt Bryggeri bygges, med eventuel Udvidelse in mente, maa man have noget lignende, som Vogelius's første Anlæg i Rahbeks Alle, der kostede c 60,000

rdl i Anlægscapital, men han havde Afsætningen fra
Brolæggerstræde at støtte sig til og dermed var den største
Vanskelighed overvunden.- Dette Bryggeri var indrettet paa at
malte og brygge 4000 Tønder Malt, hvorimod mit første Anlæg
paa Carlsberg kun var beregnet paa knap 3000 Tønder Malt.

Jeg antager at et nyt Bryggeri maatte begynde - for at faae Noget
at bestille -med gangbares. 6Sorter hvidt Øl og ved Siden deraf
snarest muligt producere smaae Quantiteter: "Engelsk Øl" (pale
Ale, sweet Ale, osv) hvortil der maatte indrettes et særegnt lille
Bryggeriapparat paa nogle faaa Tønder Malts Brygning. Et
saadant, koldt gjæret, Ale-lignende Øl, ikke for stærkt og ikke for
dyrt, er jeg overbeviist om vil finde Indgang, deels her paa Stedet,
deels til Forsending til Provindserne, da det ikke vil tabe saameget
ved Transport, som det baierske, der kun er sig selv, naar det hver
Dag kommer frisk op af den iiskolde Lagerkjelder.

Naar den fornødne Routine var erhvervet, maatte man da vove
sig til - i Begyndelsen paa egen Risico - at sende Ale og Porter af
passende Styrke længere bort, især med Skibe directe fra
Kjøbenhavn, deels til Østersøen, deels til England og de Lande,
hvor man drikker engelsk Øl.-

Jeg tilstaaer, at mine Forestillinger om Øl og dets Væsen ere
komne i høi Grad i

Vildrede ved din Beretning om, at man selv i de fortrinlige
Bryggerier i Burton (ogsaa hos Bass ?), henlægger Ale til Export
hele Aaret rundt under aaben Himmel, udsat for alle
Temperatures Afvexlinger.Dersom jeg ikke var vis paa, at Du
havde været særlig opmærksom paa dette Punct, vilde jeg have
troet, at man havde skjult de virkelige Oplagssteder for Dig og at
de Fade, Du saae i Gaarden var fyldte med Vand for at udludes
osv. - Saa ufatteligt er det for mig, at Øl kan holde sig, der
behandles paa denne Maade. Siig mig dog, hvori Du troer at det
ligger. Naar mine Lagerkjeldere i tidligere dage kunde stige til 5-6
(gradtegn) R var Øllet om Efteraaret paa Nippet til at blive syrligt
og blev det undertiden uagtet den langsomme Undergjæring og al
anvendt Omhyggelighed og ifjor blev der jo store Masser af
baiersk Øl bedærvet i Tydskland, selv i de bedste Bryggerier!- Og
hvor ringe er ikke Forskjellen

imellem Nutidens pale Ale og bayersk Øl, hvad Procentstyrke angaaer?- Hvad er da Grunden til, at det Ene kan holde sig midt i Solheden og det Andet med Nød og Næppe i næsten iiskolde Kjeldere ? Jeg troer, at jeg maa begynde at studere Brygningens Theori aldeles forfra. Talte Du ikke med Dreher om dette vidunderlige Phænomen ? den Haandfuld Humle, der kommer i hvert Fad, kan dog umuligt have saa stor Virkning. Maltets Svovling af Cokesdampene og Humlens Svovling kan maaskee bidrage noget, men der maa være andre Aarsager.- Dér er i Sandhed noget for Dig at udgrandske!-
Hvori bestaar de Forskjelligheder mellem Gjæringen i Burton og Edinburgh, som Du omtalte at have bemærket og hvorledes foregaaer Eftergjæringen (eller Klaringen) i Burton ? - Ja, der er mange Spørgsmaal, som jeg endnu vilde gjøre, men nu maa jeg slutte for denne Gang.. Skriv snart og lad mig høre dine Tanker om alt dette..
Lev vel! Din Jacobsen

18/3 69

(a)

218 Maars 1869.

C.M.

Hjære Carl!

Jeg saa med den Tidskrifts Læse til det
at en Plan for Reisen i England, som vistnok
i det Naturlige kan følges. Læsen droner
med naturligt for den Land i Juuaa
Lagoritet eller med et par Juledage i Colla
og Brüssel. Jeg vilde selv gaa over Ostende og
ogad Eupen, men derfor blev den dag er
uvoly, naar vi gaa over Calais. Men den
Maade hvor jeg vil, at det skal vil anvende
den Mads synderligt, men Opundingen med
Eanten om at spille med det Land "Drey"
mit skole, angik den Landt Mads og sin vil
drages vistnok konge til et par Dage so,
naar vi ser Damer til London. Den legende
Ansvarelsen lader sin i det fete lader end den
aendelige, som i Hæren, det skole, i Eupen,
Læsestet. Men naar drages næste os for at
amomaldt Landt med altsom maag, ^{og} næstlæde
Læsestet. - Om det end vil det fete legende
indrufer de 3 hetyndte Mads, som en almindelig
hetyndte, saa jeg dog troer, at den, navnlig i
de som Jansen Mads med Damer og gaa

Lijfkaare færdtes Lejggærien af Middelfart
sine Tudekning og Drift herom Lunde saget
dit Skænkes med de valøstale Lejggærien.
Men det kan jo ikke mere tale om, at jeg var
denne Lunde kan færd omkring var færdige
færdige Skæder. Dette mit den i alt Lunde
færd Lunde gærd, den færd det kan mere dit
Lunde. - Den jeg i mit færd Lunde færd,
Lunde jeg at Lunde Lunde Lunde i
Lunde Lunde af Lunde, men det Lunde af
dit Lunde Lunde, da det mit mere Lunde.
Jeg Lunde efter dit Lunde, at en 6 Lunde
Lunde af Lunde Lunde Lunde Lunde Lunde
af Lunde. Dette mit Lunde Lunde Lunde,
da den en Lunde færd Lunde Lunde.
Da Stegmann og Lunde Lunde Lunde Lunde
Lunde Lunde, Lunde jeg Lunde Lunde Lunde
en Lunde Lunde Lunde Lunde, at den Lunde
at Lunde. Lunde Lunde Lunde Lunde Lunde
dit Lunde Lunde Lunde Lunde, Lunde Lunde
Lunde i at Lunde Lunde Lunde Lunde Lunde,
Lunde Lunde Lunde Lunde.

Det første til at gaa ud i en Kongerig,
indfaldet til enen en Kongerig mandfulde
Oplysninger, som først saa sat mig i stand til
at begynde at ordne min Carver. At at
deres egentlig for sig selv en pragt at tale
midten derom, men jeg kan dog ikke lade det
mere, da disse Carver behøvsige mig saameget.
Det lader sig ikke gaa, at begynde at nyde
Kongeriget alene med Produktion af alle de forrest;
men det: for det kan indvirket derom, men
Tænkningen mig. - At faldet mig, derom
men Lunde saa at Kongeriget; derom: fald
indtill med gængsamt alle og faldet man
faldet mig Lunde Kongeriget mig; men indtill af
Kongeriget mig; og med faldet mig mig mig
hængt indtill af de saa faldet mig at faldet.
Da jeg ifølge Tænkningen mig mig Cranbury med
de Djarup, saa jeg saa Carver mig mig
Kongeriget mig mig mig mig, mig mig mig
og mig mig mig mig og jeg indtill da:
at mig mig mig mig, at mig mig mig mig
alene mig mig mig mig mig mig mig mig
saa mig mig. Mig mig mig mig mig mig mig mig

faaer diltjæbs og det er i god drift med
Lidt fl og lidt bairisk fl, der lagnaer i
Cranbørgs Laamattar. Det miltt maade
naar den fittende og Lauben aunde Maade
til Lurtigt at Lammae i Nær og caar der
da i Tankindelti med det bestaaende maer
indmiltet, uagat Nigt, der Lunde bestaar for
sig selv, Lunde alle Løjgneris, der Lunde
Kunde maer at Gjæmningaeris Lunde; altat
selger, eller amandraget i Lunde til Lunde.
Et lignende Løjgneris i fuld drift, som
og faar Lunde faaer diltjæbs, er i Aarhus,
maer det Lunde Lunde bestaar for mig selv,
med sig Lunde aunde. - Løjgneris er Aarhus
en faatuffelig plad for Lunde Lunde
Lunde og for Lunde til Lunde. -
Maer det Lunde det er naturligt mit
Lunde Lunde, Lunde Lunde Lunde og til
alle Lunde Lunde Lunde Lunde, maer maer
faer er Lunde i Lunde, maer alle mit alle
maer Lunde, da Lunde Lunde Lunde er Lunde.

18/69
13

G.M.

⑤
Lofsum den fælles Arbejdsudvald i den Land
bevand mig de 100,000^{md}, med det i den
Lans faste Post betrukket, som den afgaar
; at for den Rindes arbejde med Cab,
man i, da jeg saa laam den første Del
af den den nye Nylor til Samfundet,
af, saa jeg saa forsigtig og kan i den
Lagardens Mængde og Jeller i den Ruffe som
Kapitalen til den for det første. Skal at
i det begynde begynde, med naturligt betrukket
in mente, saa man saa meget Lignende,
den Dagligt's første Anlæg: Raktets Allen
den Posten i 60,000^{md}: Anlægs kapital,
man den Land Affæren for den Lignende
at skatte sig til og den med den første
Næstbetrukket ankommer den. - I den begynde
saa indrettet saa at være og begynde 4000^{Tænd}
Malt, som med det første Anlæg som Carlsberg
den med den første saa den 3000^{Tænd} Malt.

Jeg antager at at i det begynde være betrukket
for at den nye at, betrukket - med den første

Jacobus Smith skrev og sendt Jorden. Deres fremmede,
mindeligst produktene fra den Quantitativ: "Lugald
sk" (pale Ale, sweet Ale, osv) fra det det maatte
indrettes et foretaget lille Løggjæveri apparat
paa næsten saa Lødder Maatte Løggjæring. Et
paadant, kaldt gjæret, Ale-Ligvands sk,
ikke saa stærkt og ikke saa dybt, som jeg anseende,
som mit gjæde Løggjæring, deret for paa Maatte,
deret til Løggjæring til fremmedt, da
det ikke mit Lødder fremmedt andt Løggjæring, som
det kærskent, der Lødder og sig selv, men det som
dage Løggjæring og af den i Lødder Løggjæring.
Maatte den fremmede Lødder nær Løggjæring,
maatte man da man sig til - i Løggjæring
paa egen Lødder - at Lødder Ale og Paster
af god Lødder Lødder Løggjæring, ifor med
Lødder Lødder fra Lødder, deret til Løggjæring,
deret til Løggjæring og de Lødder, som man Lødder
Løggjæring sk.

Jeg tilføjer, at min Lødder Løggjæring som
sk og det Lødder som Lødder: Jai Gud.

Wiltværdig med din Brevning om, at man
skal i de forbeholdne Bøgerne. (Bæstene
Lagge for Bæst?), Lægges alle de forbehold
sige Bæst, om det ender aaben Jernstål,
indat for alle Cirkulationens Afmærkning.
Indsam jeg ikke nok med paa, at du sandsynlig
måske, særlig opmærksom paa alle Jernstål, indat
jeg saa snart, at man sandsynlig vil de mækelig
Oplagstider for dig og at de sandsynlig, du saa
: Gaardens, naar Jernstål med Bæst for at indtænde
af. - Det uføleligt er det for mig, at alle
du sandsynlig, der sandsynlig paa Jernstål.
Ding mig dog, naar du snart at det ligger.
Naar mine Lagstjerner: Litteraturens
Lands stige til 5-6° R naar alle om
Opmærksomt paa Bæst det at blien særlig
og alle det ~~forbeholdne~~ indat den langsomme
Indregning og at omvendt Oplysning
og ifjær alle der jo saa snart af bevirke
alle bevirke: Litteraturens, selv: de bedste
Litteraturens! - Og saa om det er det bedste

imidlertid
for sin tidens store alle og bairne de,
jaad forint sigsde angaaer? - Jaad er da
faanden det, at det for den faldt sig med,
i falden af det andet med hnd og hagen
i næsten ind faldt fjildene? - Jeg haaber,
at jeg naar begynde at studere Læggings
Gruer: aldeles farsaa. Tænk du det med
Dochter om dette vidensdalye fferamen?
Den faustfuld funder, det faustfuld; jaad det
den dag umiddelbart for den fferamen. Mallet
funder af Cokes dampene og funder funder
den maaden lidage, men det er en maade
anden faustfuld. - Det er i faustfuld
for dig at indgaaende! -
Jegri bestaar de fferamen mellem
Gjoringen: Bortan af Edinburgh, som det
antallet af den hunder og funder funder
funder (funder funder). Bortan? - Ja, det
er mange funder, som jeg under indgaaende,
men det er jeg funder for den funder. Hvis
funder, og lad mig for den funder om det funder
den det! Din faustfuld